

Rejsebrev fra Færøerne

En varm sommerdag på Kongsbondens Gård på øen Mikines

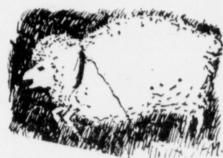
Tegneren Hedvig Malmström, der bl. a. illustrerer Bodil Rasmussens breve fra Djursland her i bladet, har været på Færøerne, hvorfra hun tegner og fortæller om en varm julidag på Mikines, den vestligste af Færøerne. Hedvig Malmström besøgte Kongsbondens Gård og fortæller herfra:

Huset er sorttjæret med hvide vinduer og græs med blomster i på taget. Køkkenet derinde er stort og hyggeligt, og ved siden af komfuret står en lille skammel. Her sidder gerne en af de mange, som i dagens løb kigger indenfor og snakker om vejret eller, hvem der kom med sidste postbåd. Her skænkes også tit en

kop te eller kaffe, en »drik-kamunda«.

Morgenen begynder med, at de to køer maltes nede i kostalden, inden de føres ud til græsning på de ubeskriveligt grønne marker.

To rødkrøllede kalve venter derude på en spand mælk, og et lille lam hopper i tøjret og bræger, når man nærmer sig med den

Det lille lam bræger, når man nærmer sig med den store sutteflaske.

store sutteflaske med varm komælk.

Det er tiden for fuglefangst. Lundefuglene flokkes ude på de grønne bjæ-

ge. Med en ketcher fanges fuglen i flugten, nakken drejes om. Det går meget hurtigt. Det er en yndet form for jagt, og med termokaffe og klemmer sidder en fangstmand gerne fra dagry for at have det bedste sted i det øjeblik, de vældige sværme af fugle su-ser ud over havet.

Fryseboks

Nu ligger der en stabel lunder udenfor køkkendøren. Efter et rask snit langs brystbenet krænges fljæpragt, ben, vinger og hoved af, som om det var overtøj.

De ternede kartoffelmarker med omvendte græstørv ser man på alle skrænterne.

Tilbage bliver en lille fast fuglekrop med mørkt kød. Den smager fortrinligt stegt i en gryde en times tid.

Man kan også plukke fuglen, fylde den med en sandkagelignende dej. Denne ret kaldes fyldte fugle og er en færingens livret.

Siden 1968 er alt blevet nemmere for Mikines-husmoderen. Da kom elektriciteten til øen og dermed fryseboksen med plads til fug-

le og de store mængder af færekød, som hober sig op om efteråret.

Om efteråret sker den store færeslagting. At samle dyrene ind er et færedydt arbejde. Det storslåede landskab ender med flere hundrede meter høje fjelde i Atlanterhavet.

Hvor man før torrede, saltede, henkogte og bearbejdede kødet på alle måder, lægger man det nu i de store frysebokse, som findes i ethvert hjem. »Skjerpækødet« – et vindtørret fårelår, som man soitter af, og som smager meget specielt, vil dog ingen færing undvære, og det lille utætte udhus »hjal« er da også stadigvæk godt fyldt med forskellige færoske råvarer.

Her på gården findes foruden kreaturerne og fårene på fjeldet også tre heste. Disse går fjernt herfra og

REGLUGERÐ

fyr

RENOVATÍONIN Í TÓRSHAVNAR KOMMUNU

Sambært býráðssamtykt viðvíkjandi renovatíonsskipanini í Tórshavnar kommunu og við góðkenning heilsunevndarinnar, sambært »Sundhedsvedtægt for Thorshavn« frá 23. mai 1882 § 24. verður henda reglugerð sett í gildi:

§ 1.

Stk. 1. Allir húsæigarar (leigarar) í Tórshavnar kommunu, sum búgva innan fyrri tað til eina og hvørja tíð av býráðnum ásetta mark (øki), hava skyldu at nýta tað av kommunu og heilsunevnd ásettu skipan fyrri dagrenovatíon.

Stk. 2. Til hetta endamál skulu við hvørt hús verða sett upp neyðug ílöt til savnan av vanligum ruski, meðan ikki er loyvt at koyra annað burturkast í hesi ílöt.

Stk. 3. Bert til jarðarbrúk og størri urtagarðsbrúk kunnu býráð og heilsunevnd geva undantaksløyvi og seta nærri reglur fyrri, hvussu fram skal verða farið í hesum føri.

§ 2.

Stk. 1. Dagrenovatíonin umfatar alt rusk, sum vanligu fellur frá einum húsi, so sum rusk úr køkinum, gólvsoþ, øska, pappir av ymskum slag, tóm blikk o. t., rusk úr urtagarðum í smáum nøgðum og sømuleiðis pappir, bløð o. t., sum verður sópa saman av veg ella gongubreyt fram við grundøkinum.

Stk. 2. Frá handlum, gistingarhúsum, heldur stórum skrivstovum, sjúkrahúsum o. t., har óvanligar nøgdir av ruski koma frá, verður ruskið eisini, um tað er viðførligt, tikið móti serligum gjaldi.

Stk. 3. Dagrenovatíonin umfatar ikki náttúruspennir, evju úr septitanga, tað o. t., burturkast frá húsabýgging, umvælingararbeiði ella burturkast frá idnaðarvirkjum, og slíkt er als ikki loyvt at koyra í ílötini.

Stk. 4. Sömuleiðis er bannað at koyra spreingievni og eldkvæman lög í ílötini.

§ 3.

Stk. 1. Sum ruskið verða at nýta pappírposar settir í eitt galvaniserað jarnstativ við tættum loki. Posar og stativ skulu vera góðkend av kommununi, sum eisini ger av, hvussu nógv stativ skulu vera við hvørt hús.

Stk. 2. Kostnaðin av stativum, møguligum tráðneti o. t. verður húsæigarin (leigarin) sjálvur at bera, meðan kommunan ber kostnaðin av burturkoyringini (tó bert av einum posa frá hvørjum húsi ella virki um vikuna) av tí ruski, sum tann vanligu dagrenovatíonin umfatar. Kommunan letur ókeypis ein pappírposa til hvørt húsi um vikuna, t. v. s. at renovatíonsmenninir leggja ein byggjan posa, tá ið teir taka ein fullan.

Stk. 3. Øll, sum halda seg hava brúk fyrri meir enn einum pappírposa við stativi ella fáa álagt at hava meir enn ein, kunnu fáa hesar posar frá renovatíonsmanninum og posarnar koyrdar burtur móti serligum gjaldi.

§ 4.

Stk. 1. Posarnir mugu ikki verða fyllt meir enn so, at posaband kann bindast um (upp til punkteraðu linjuna). Um so skuldi verið, at posarnir við ringa viðferð t. d. av húsdjórum verða skræddir, fer kommunan at krøva neyðuga verju t. d. tráðnet uppsett og skal húsæigarin (leigarin) gjalda hetta.

Allir hvassir lutir, glas, brotnar fløskur o. t. skulu verða væl innpakkaðir og lagdir í miðjuna í posanum, so hann verður ikki skræddur. Sömuleiðis skal øska, sum gloður er í, kølast, og rusk, sum er vátt, pakkast væl inn, áðrenn tað verður koyrt í ílötuni.

Stk. 2. Verður stativið sett úti, skal tað verða sett soleiðis, at tað ikki er til misprýðis fyrri hús og øki ella til ampa fyrri grannan. Øll ivamál hesum viðvíkjandi avger kommunun. Stativini skulu setast soleiðis, t. d. á ein betongplatt, at gras o. t. ikki bloytir botnin á posanum. Verður stativið sett inni, t. d. í kjallara ella úthúsi, skal hetta verða gjørt samsvarandi brunareglum myndugleikana. Tað er harumframt ein treyt, at rúmið, har ílætið stendur, ikki verður stongt, og at neyðug luft sleppur at. Tað skal altíð vera reint og ruddiligt rundan um øll ílöt.

Stk. 3. Atgongdin til ílötuni skal vera soleiðis, at renovatíonsmenninir ótarnaðir kunnu koma til og frá.

Atgongdin má tí ikki vera trengri enn 2 m høg og 1 m breið.

§ 5.

Stk. 1. Alt rusk, sum sambært tí, frammanfyrri stendur, fellur inn undir vanligu dagrenovatíon, verður koyrt burtur fyrri rokning kommununnar, tó við teim undantøkum, sum nevnd eru omanfyrri. Koyrt verður 1 ferð um vikuna og um tíl ber sama dag í viku og somu tíð á degi.

Stk. 2. Rusk, sum nevnt er í § 2, stk. 3, og sum ikki hoyrir undir vanligu renovatíonina, má avvarðandi sjálvur siggja til at fáa koyrt burtur, hagar kommunan ávisir, ella skipa seg við teir, sum renovatíonina hava um hendur. Evja úr septitangum o. t. og náttúruspennir koma undir náttrenovatíon, sum verður tikin sum higartil. Fyrri at tæma septiktangar o. t. verður tikið serligt gjald.

Stk. 3. Rusk og burturkast, sum privatir koyra burtur, skal verða koyrt á sovorðnan hátt, at vissa er fyrri, at øinki kemur at sløðast fram við vegin, har koyrt verður.

T. d. skulu saguspennir, pappir o. t. verða koyrt í innilokaðum bili, meðan t. d. gamal viður o. t. skal vera laðað soleiðis, at øinki dettur av bilinum.

§ 6.

Stk. 1. Tað kemur at vera so, at ruskstøðin í Havnadali, umframt alla vanligu dagrenovatíon, fær tikið ímóti ymskum ruski, bæði sovorðnum sum kann brennast t. d. gl. viði, gl. sildatunnum o. t. og sovorðnum, sum ikki kann brennast t. d. gl. bilum, jarnlílfari o. t.

Stk. 2. Tað er tó ein treyt, áðrenn komið verður við slíkum ruski, at avtala er gjørd við ruskstøðina, bæði um nær komið kann verða og í hvørjum líki, ruskið skal vera; t. d. skulu tunnur og kassar o. t. vera sligið sundur, gl. viður kappaður í hóskaði longdir o. s. fr.

§ 7.

Stk. 1. Allir ívaspurningar í sambandi við renovatíonsskipanina verða avgjørdir av kommununi.

Heilsunevndin kann, eftir skrivliga áheitan frá kommununi, lata brot á hesa reglugerð ella á tey boð, sum givin eru sambært henni, átala sum brot á heilsusamtyktina.

Møguligar klagur í sambandi við renovatíonina skulu verða sendar kommununi (býarverkføðinginum) skrivliga.

§ 8.

Gjaldskrá fyrri tey omanfyrri nevndu serligu gjöld o. t. letur kommunan kunn-gera í bløðunum eina ferð um árið.

§ 9.

Henda reglugerð kemur í gildi tann 1. apríl 1969.

Góðkend av Tórshavnar heilsunevnd og samtykt av Tórshavnar býráð tann 5. desember 1968.

FYRI TÓRSHAVNAR BYRÁÐ

Peter F. Christiansen.
form.

FYRI TÓRSHAVNAR HEILSUNEVND

Jørgen Larsen.
form.